

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200968
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8323200968.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci navrhovateľky U. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, XXX XX B., právne zastúpenej Mgr. Vladimírou Doničovou, advokátkou so sídlom v Humennom, Lipová 1, 066 01 Humenné a odporcu U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X. XXX, právne zastúpeného JUDr. Júliusom Kvetanom, advokátom so sídlom v Humennom, Štefánikova 17, 066 01 Humenné, za účasti maloletej O. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny B., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletej dcére, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/94/2023 - 49 zo dňa 23. augusta 2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výroku III. a V.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je rozvod manželstva a úprava práv a povinností rodičov k maloletej O., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné pod č. k. 8P/94/2023 - 49 dňa 23. augusta 2023 ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

„I. Súd manželstvo U. V., rod. V., nar. X.XX.XXXX a U. V., nar. XX.X.XXXX uzatvorené dňa XX.X.XXXX zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Z., vo zväzku X., ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom X rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje maloletú O. V., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otca zaväzuje prispievať na jej výživu sumou po 150,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať matke vždy do 23. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

IV. Stretávanie otca s dcérou súd neupravuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.“

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že dospel k záveru, že sú splnené zákonom stanovené podmienky pre zrušenie manželstva rozvodom vzhľadom na to, že od roku 2010 manželia spoločne nežijú. Zároveň dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a súd vychádzal pritom z dôvodov uvedených jednak z návrhu, ako aj z vyjadrení manželov na pojednávaní, z ktorých vyplynulo, že manželia dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu a vzájomné nezhody významnou mierou narušili ich spolužitie. Súd preto vyhodnotil manželstvo ako vážne narušené a rozvrátené. Poukázal na to, že obaja rodičia navrhli v prípade rozvodu manželstva zveriť maloletú O. do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určiť mesačné výživné.

Súd v rámci konania citoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine, konkrétne § 22, § 23 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ako aj § 18, § 19 ods. 2, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku (CMP).

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zverenie maloletej O. do osobnej starostlivosti matky bude v najlepšom záujme maloletej a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne, pričom vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec v posudzovanom období je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 194 eur, tento podľa jeho vyjadrenia býva s rodičmi, ktorí pokrývajú jeho potreby. Potvrdil, že bol v R. spolu s manželkou, pracoval tam ako umývač riadu s príjmom vo výške približne 250 až 300 libier týždenne. Má rekvalifikačný kurz ako pomocný murár a uviedol, že do roku 2023 v máji bol v R. u svojho priateľa po dobu štyroch týždňov. Chodili spolu na výlety. Tento priateľ mu zabezpečoval počas jeho pobytu v R. celé financovanie pobytu. S rozvodom manželstva, ako aj so zverením maloletej O. matke súhlasil.

5. Čo sa týka vyjadrení matky maloletej táto uviedla, že je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 270 eur a prídavky na dve deti vo výške 109 eur mesačne. Uhrádza mesačne inkaso vo výške 100 eur, elektrinu vo výške 50 eur mesačne, internet a televíziu vo výške 35 eur mesačne a školské výdavky na jedno dieťa vo výške 50 eur, obedy na U. 2 eurá denne, cestovné vo výške 3 eurá denne na jedno dieťa, pracovný odev pre U. vo výške 50 eur, strava približne vo výške 300 eur mesačne + drogéria výške 50 eur mesačne a ošatenie vo výške 100 eur, ako aj na vitamíny a lieky mesačne vo výške 30 eur na jedno dieťa. Čo sa týka výživného matka maloletých žiadala na výživu maloletého U. sumu 200 eur mesačne a na výživu maloletej O. sumu 150 eur mesačne. Okrem iného matka maloletých detí uviedla, že jej vypomáhajú rodinní príslušníci, a to otec, ako aj brat, ktorí jej v dome, ktorý je nedostavaný, v ktorom žijú spoločne pomáhajú čo sa týka jeho financovania.

Súd prvej inštancie vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré vyplývali jednak z výpovedí tak navrhovateľky, ako aj odporcu, zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj z listinných dôkazov. Dospel k záveru s poukazom na uplatnenie princípu potenciality príjmov na strane otca dieťaťa, z ktorého vyplýva, že pri uplatnení tohto princípu príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliadal len na skutočné, teda faktické príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádzal z jeho potencionálnych príjmov, tzn. z príjmov, ktoré povinný mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, či prax a jazykové znalosti a dopyt na trhu práce. S poukazom na uvedené skutočnosti, ako aj na vyjadrenie odporcu na pojednávaní dňa 15.05.2023, kde uviedol, že po dobu 10 až 15 rokov je nezamestnaný, poberá invalidný dôchodok vo výške 194 eur, býva u rodičov, ktorí pokrývajú jeho potreby. V V. bol spoločne s manželkou v rokoch 2019 až 2021, kde podľa manželky dokázal ako murár zarobiť približne 450 libier týždenne. Otec sám priznal príjem vo X. V. vo výške 250 až 300 libier týždenne.

Ako bolo ďalej zistené zo správy kolízneho opatrovníka doručenej súdu 12.05.2023 otec bol v mesiacoch apríl, máj 2023 opätovne odcestovaný vo X. V. a súd prvej inštancie neuveril jeho tvrdeniam na pojednávaní dňa 15.05.2023, že býval u priateľa, ktorý mu uhradil všetky výdavky a vo X. V. nepracoval, len chodili po výletoch. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia, pričom rozhodol ako už odvolací súd konštatoval aj o trovách konania.

III. Obsah odvolania a vyjadrenie k odvolaniu

6. Proti rozsudku podal odvolanie otec čo do výroku III. ohľadom určenia výživného na maloletú O. nar. XX.XX.XXXX vo výške 150 eur mesačne. Otec v odvolaní poukázal na to, že v R. nepracoval a v rokoch 2019 až 2021 zarobil týždenne maximálne 200 až 250 libier, keď umýval riady, pričom za posledných 10 až 15 rokov nepracoval. Nie je pravdou ako uvádza matka maloletej O., že chodí do R. pracovať a že má možnosť zarobiť 450 až 500 libier týždenne. Aj v máji 2023 bol u priateľa v R., kde mu tento hradil všetky výdavky, nepracoval tam, ale chodili po výletoch.

Poukázal na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine podľa svojich možností a schopností a majetkových pomerov majú obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich maloletých detí. Tak ako to tvrdil už v začiatku odvolania, že súd prvej inštancie skúmal iba jeho príjmy a jeho možnosti, ale neskúmal príjmy a možnosti pracovať u matky maloletej O.. Podľa neho by mala pracovať aj ona a takto prispievať na výživu maloletej dcéry. Nemôže súhlasiť s konštatovaním súdu, že zvýšil výživné zo strany otca na maloleté dieťa na sumu 150 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, lebo podľa názoru súdu po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že otec je schopný dosiahnuť spolu s invalidným dôchodkom príjem vo výške priemernej mzdy na Slovensku za rok 2022, a to vo výške 1 304 eur mesačne v čistom, teda 1 043 eur mesačne. Navrhol odvolaciemu súdu zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a to tak, že otca zaväzuje prispievať na výživu maloletej O. po 100 eur mesačne.

7. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník podaním zo dňa 10.10.2023, ktorý zaslal správu vo veci rozvodu a úpravy práv a povinností zo dňa 11.05.2023, na ktorej zotrval a výživné pre maloletú vo výške 150 eur považuje za primeranú k jej veku a potrebám, preto navrhol rozsudok vo výroku, ktorý napadol otec odvolaním potvrdiť.

8. K podanému odvolaniu zo strany otca sa vyjadrila prostredníctvom právnej zástupkyne matka podaním zo dňa 22.10.2023, ktorá argumentovala tým že odvolacím dôvodom zo strany otca je že nemá možnosť platiť vyššie výživné ako 100 eur mesačne. Pritom matka argumentovala tým, že nesúhlasí s odvolaním otca v celom rozsahu a otec prispieva na obe deti sumou 100 eur mesačne, pričom pokiaľ by jej nepomáhali rodinní príslušníci tak by nemala z čoho žiť. Matka namieta tvrdenia otca uvádzané v odvolaní a podľa jej názoru tieto skutočnosti uvádza otec len z toho dôvodu, aby neurčil súd výživné na maloletú O. vo výške 150 eur mesačne. Súd pri určovaní výživného vychádzal z oprávnených potrieb maloletej dcéry ako ďalej argumentuje matka maloletej a v danom prípade riadne zisťoval rozsah oprávnených potrieb maloletej O.. V tom smere vykonal aj riadne dokazovanie a v odôvodnení rozsudku uviedol všetky skutočnosti, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal a ktoré sú dostatočne odôvodnené. Matka zároveň v otcovej argumentácii, ktorá spočíva v negácii a spochybňovaní rozsudku a navyše očierňovaní jej ako matky maloletej, že táto snaha je iba účelovosťou a tendenčnosťou zo strany otca. Matka je toho názoru, že osobné a finančné pomery otca dovoľujú, aby otec platil súdom určené výživné na maloletú O. vo výške 150 eur mesačne. Otec podľa matky má vyšší príjem ako uvádza, teda jeho príjem nepredstavuje iba invalidný dôchodok, matka uvádza, že v čase, keď sa zdržiavali v R. zarobil okolo 450 libier týždenne a v súčasnosti sa má zdržiavať v R. spolu s družkou a podľa informácií, ktoré má, tak mal si vybaviť v R. dôchodok, ktorý tam poberá a zároveň aj pracuje. Navyše matka uvádza že suma výživného, ktoré je ochotný otec platiť, a to vo výške 100 eur mesačne, predstavuje nízku sumu, z ktorej nepokryje matka ani minimum výdavkov na maloletú O.. Navrhla odvolaciemu súdu rozhodnutie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť.

Zároveň podaním zo dňa 13.11.2023 sa vyjadrila k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zo dňa 10.10.2023. Vzhľadom na to, že kolízny opatrovník zastupuje záujmy maloletej O., matka má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vydaný v súlade s právami maloletej a v záujme maloletej O., a preto navrhla opätovne potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie.

9. K vyjadreniu tak matky, ako aj ja kolízneho opatrovníka sa vyjadril písomným podaním z 21.11.2023 otec maloletej O., ktorý argumentoval tým, že sa nestotožnil s vyjadrením a tvrdeniami matky, že je v jeho možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch, aby mohol platiť výživné na maloletú O. vo výške 150 eur. Vzhľadom na zdravotné problémy, na podlomené zdravie nemôže pracovať, čo nie je výhovorka, ale je to pravda. Opätovne poukázal na to, že aj matka veľmi dobre pozná jeho zdravotný stav a môže aj ona pracovať. Tvrdí, že matka to neprípúšťa a tvrdí, že má zdravotné problémy, ktoré nepreukázala a nepreukázala súdu ani to, aký má príjem. Zo všetkých strán je on atakovaný ako otec, ktorý je povinný prispievať na výživu maloletej, ale matka nemá žiadne povinnosti tak ako to vlastne charakterizovala alebo ako to preukázal aj súd prvej inštancie. Nestotožňuje sa s tvrdeniami matky k určaniu výživného, ani so skutočnosťami, ktoré uviedla vo vyjadrení.

Zároveň sa vyjadril aj k vyjadreniu kolízneho opatrovníka, s ktorým takisto ako s vyjadreniami matky nesúhlasí a zotrúva na svojom odvolaní voči rozsudku a navrhuje, aby odvolací súd napadnutý výrok III. rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 23. augusta 2023 zmenil tak, že otca zaväzuje prispievať na výživu maloletej O. sumou 100 eur mesačne k rukám matky vždy do 23. dňa v mesiaci.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), ako odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané včas v zmysle ustanovenia § 362 ods. 1 CSP oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech, resp. prospech bolo vydané rozhodnutie podľa § 359 CSP, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa s poukazom na ustanovenie § 355 ods. 1 CSP po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti v súlade s ustanovením § 127 a § 363 CSP a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom s poukazom na ustanovenie § 65 CMP a dôvodmi odvolania s poukazom na ustanovenie § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľ, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

13. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predostreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre zmenu rozsahu výživného.

15. Odvolateľ v odvolaní nesúhlasil so stanovenou výškou výživného, považuje rozhodnutie vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutočného stavu a závery súdu podľa neho nemajú základ v právnom závere, poukazujúc na svoj zdravotný stav, ako aj na poberanie dôchodku a jeho mesačný príjem. Zároveň odvolateľ argumentuje tým, že je ochotný prispievať na výživu maloletej O. maximálne 100 eur mesačne s poukazom na svoj príjem. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu možno konštatovať, že určenie výživného na maloletú O. vo výške 100 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej. Súd podľa odvolacieho súdu správne určil výšku výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, t.j. otca, prihliadnuc na osobnú starostlivosť otca, ktorá v tomto prípade nie je žiadna, pričom bolo preukázané, že o maloletú O. sa vyslovene stará matka maloletej.

16. Rozhodovanie o výžive maloletých detí je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloletých v zmysle ustanovení § 111 až § 122 CMP. Okruh účastníkov tohto konania treba posúdiť podľa ustanovenia § 7 ods. 2 CSP, podľa ktorého v konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať. V priebehu konania maloletá O. dosiahla vek 11 rokov v októbri, a to po pojednávaní v máji 2023, pričom rozsudok bol vo veci vyhlásený 23. augusta 2023. Podľa ustanovenia § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Pri rozhodovaní o výške výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase samotného rozvodu s okolnosťami v čase vydania akéhokoľvek nového rozhodnutia. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne vyhodnotil existenciu dôvodov na určenie výšky výživného vo výške 150 eur na maloletú O. s poukazom na vyčíslenie nákladov na školskú, ako aj mimoškolskú činnosť, ako aj ošatenie, stravu a všetky potreby, ktoré maloletá O. pre svoj život potrebuje. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil existenciu dôvodov na určenie takejto výšky výživného, pričom zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplývajú závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

18. Povinnosťou súdu pri určovaní výživného je prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, ktorý má relevanciu pri určovaní rozsahu výživného. Každé dieťa má právo mať jasný životný štýl, rásť, potreby sú zvýšené a je potrebné prihliadnuť pri stanovení výživného aj na možné scenáre rozvoja vývoja dieťaťa a podrobiť to v krátkodobom i dlhodobom horizonte. Výživné znamená, že dieťa dostáva prostriedky a aj príležitosti, aby sa mohlo rozvíjať po fyzickej, mentálnej, duchovnej, morálnej stránke spôsobom podľa potrieb dieťaťa pri stanovení výživného sú vnímané v tom najširšom slova zmysle všetky potreby a čo v najlepšom jej záujme k týmto potrebám prihliadať. Výživné má slúžiť na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa s cieľom zabezpečiť rozvoj dieťaťa.

19. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil s poukazom na princíp potenciality príjmov na strane otca dieťaťa, z ktorého bezpochyby vyplýva tá skutočnosť, že pri uplatňovaní tohto princípu príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe, súd prvej inštancie neprihliada len na skutočné, teda faktické príjmy povinného, ktoré dosiahol v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádzal z jeho potencionálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný potencionálne mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, pričom argumentoval súd prvej inštancie aj poukazom na prax, jazykové znalosti a dopyt na trhu práce. Súd prvej inštancie v celom rozsahu vzal v úvahu možnosti, ktoré má otec v čase, keď v rokoch 2019 až 2021 pracoval v R. za prítomnosti matky maloletej O., ktorá bezpochyby potvrdila, že týždenne zarobil až 450 libier. Pracoval ako pomocný murár a pracoval aj ako umývač riadu. Nie je teda pravdou, že otec maloletej O. má iba príjem 194 eur mesačne, čo však ani podľa posledného potvrdenia zo strany Sociálnej poisťovne nebolo potvrdené, pretože tomuto bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 215,20 eur rozhodnutím Sociálnej poisťovne Ústredie pod č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 06. júla 2023. Je preukázané, že otec maloletej O. poberá od 01. júla 2023 invalidný dôchodok vo výške 215,20 eur mesačne.

20. Rovnako ako súd prvej inštancie ani odvolací súd neuveril tvrdeniam otca maloletej O., že tento v priebehu mesiacov apríl, máj 2023 bol vo X. V. u priateľa, ktorý hradil všetky výdavky, pričom tam nepracoval, ale chodil po výletoch. Zúčastnil sa pojednávania zo dňa 15.05.2023 a rovnako ako argumentovala matka maloletej O. aj odvolací súd je presvedčený o tej skutočnosti, že otec do X. V. chodí pracovať a dostaví sa na územie Slovenskej republiky v čase, keď sa má hlásiť na úrade práce. Okrem invalidného dôchodku podľa názoru odvolacieho súdu, ktorú skutočnosť súd prvej inštancie posudzoval príjmy na strane otca podľa princípu potenciality ani nemusel skúmať, avšak samotná okolnosť, že otec maloletej O. je schopný cestovať do X. V. a tam zotrvať niekoľko týždňov, len potvrdzuje tú skutočnosť, že je schopný pracovať. Uvedenému nasvedčuje aj tvrdenie matky maloletej O., ktorá v čase od roku 2019 do roku 2021 bola s otcom maloletej vo X. V., kde otec v tomto čase pracoval a zarábala okolo 450 libier týždenne. Uvedené skutočnosti len nasvedčovali tomu, že otec sa vyhýba preukázaniu skutočného mesačného príjmu v snahe získať čo najnižšie stanovené výživné na maloletú O..

21. Na zníženie, resp. v stratu príjmu povinného súd by prihliadal len v tom prípade, ak by jednoznačne preukázal takéto dôležité dôvody, ktoré by vznikli objektívne bez zavinenia povinného. Princíp potencionálny príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného maloletého dieťaťa, pričom zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody, ktoré sú v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah v rámci výpočtu zákonom stanoveného za stanovených podmienok uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku a majetkového prospechu. V danom prípade je to nie vzdanie sa takéhoto zárobku, ale neuvedenia takéhoto zamestnania, resp. zárobku, ktorým povinný dosahuje svoje príjmy. V tomto konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou aj napr. určitá zmena zamestnania, na

základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem a môže ísť aj o prípad, keď bez vážneho dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával by aktivitu smerujúcu k získaniu iného prospešnejšieho zamestnania, ktoré má za následok samotné rozviazanie pracovného pomeru.

22. Odvolací súd poukazuje na schopnosti povinného, ktoré predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a je možné rozumieť nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, jeho zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. V tomto rozsahu odvolací súd poukazuje na vek povinného otca, ktorý sa narodil v roku 1979, na jeho telesné a duševné schopnosti, ako aj na zdravotný stav a nadanie, ako aj nadobudnuté zručnosti murára, ktoré využíval v rokoch 2019 - 2021 vo X. V.. Podľa vyjadrení otca maloletej O., tento nepracuje už 10 až 15 rokov. Za ten čas využíval svoje schopnosti a svoj zdravotný stav na získanie skúseností, resp. na zabezpečenie si finančného zisku za účelom prežitia. V danom prípade z hľadiska výživného je podstatné ako sa prejavili jeho možnosti a schopnosti pri dosahovaní reálneho príjmu, čo však odvolací súd vyhodnotil na základe vyjadrení jednak maloletých detí povinného, ako aj z vyjadrení matky maloletých detí. Títo potvrdili, že otec maloletých detí vo X. V. vždy, keď tam boli tak pracoval, čím zabezpečoval finančné krytie nielen sám seba, ale aj rodine.

Nie je preto pravdivá a odôvodňujúca jeho odvolacia námietka, že vzhľadom na jeho zdravotné problémy, ako aj poberanie invalidného dôchodku, nie je schopný pracovať a nie je schopný zabezpečiť výživu pre svoje deti, toho času pre maloletú O..

23. Súd v danej veci pri určovaní výživného zo strany otca pre maloletú O. rovnako ako súd prvej inštancie vychádzal z veku a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a predovšetkým s potenciality príjmu otca maloletého dieťaťa nakoľko je otec dlhodobo podľa jeho vyjadrení nezamestnaný, poberá invalidný dôchodok vo výške 194 eur mesačne a príležitostne pracoval vo X. V.. Uvedené skutočnosti mal nielen súd prvej inštancie preukázané, ale týmito skutočnosťami disponoval aj odvolací súd a vzhľadom na určené výživné zo strany otca na maloleté dieťa v sume 150 eur mesačne, po vykonanom dokazovaní, súd prvej inštancie dospel správne k záveru, že otec je schopný dosiahnuť spolu s invalidným dôchodkom príjem vo výške priemernej mzdy v Slovenskej republike za rok 2022 1 304 eur mesačne, v čistom 1 043 eur mesačne.

24. Súd prvej inštancie vyhodnotil uvedené a v celom rozsahu prihliadal aj na materiál Ministerstva spravodlivosti Českej republiky z roku 2022, ale v súčasnej dobe odvolací súd poukazuje aj na materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ako aj na rozhodovacia prax súdov v otázke výživného na nezaopatrené deti. Odvolací súd vychádzal z čistého príjmu povinného rodiča v percentuálnom vyjadrení 16 %, pričom ide o dieťa vo veku od 11 do 15 rokov a na základe vyššie uvedených skutočností je aj od odvolací súd toho názoru, že výživné na maloletú O., ktoré určil prvoinštančný súd je určené správne a v súlade so zákonom, čo predstavuje približne 16% z čistého príjmu, teda z potencionalneho príjmu, vrátane invalidného dôchodku otca ako povinného z platenia výživného.

25. Aj odvolací súd takto stanovené výživné považoval za určené v súlade so zákonom, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a zákonné podľa § 387 CSP ods. 1 ako vecne správne a zákonné potvrdil.

26. Zároveň odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom 3 : 0 hlasov (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).